

שתי הלחם פרק אחד עשר מנחות צח.

## מסורת הש"ס

(א) כלים פי"ו מט"ס בבורות מ  
מסמסס פו, (ג) מדות לד, פיה  
(ג) וזכרים קב, (ד)  
מ"ג סמדיקן ק"ע"א  
(ה) נס: אימנר נמי חקיקין,  
(ו) גליל סק, סוטה לו  
(ז) ספספסא דיוסא פ"י הי"ג  
ויומא (ח) ע"ש, (ח) ז"ק  
(ט) כ"ה: (נלמכס,) ז"ל שסס  
תעסרס על שגל וז"ל  
תעסרס עסרס וז"ל עסס  
דעסס כל אהד על שג וז"ל אס  
לסוסק יסיה א"ל ק"ל על  
הדיוקס יסיה שסס עסרס  
שס א"ל א"ל שג וז"ל דעסס  
(ס) ס"ק למנ"י דף לו,  
מ"דדיוק ס"ו מנ"סס, ז"ק  
(ז) ע"י ש"ק, (ז) ש"ק ע"ק

תורה אור השלם

1. יורדו כל עבדיך אלה  
אלי והשתחו לי לאמר  
אני אהא וכל העם אשר  
ברכני ואתי כי אצא  
וצאנו מעם פריצה ברחי  
שמות א"ה  
2. ויד' יזהרה אל אליהו  
שישנם מתויו וירץ לפני  
האבאד  
באבאד  
ויראעל מלכים א"ה מו  
ועל הנחל יעלה לא  
ששתו מזה ומהל כי עין  
אמבל אל יבול עלזה ולא  
יבא פרוי תמקדש יכבר כי  
ממיו מן תמקדש הזה  
וצאיה פרוי למלאכל  
ועלזה לתורה:

יחזקאל מי ב  
4. ולקחת סלת ואפית  
אתה שמים עשרה חלות  
שני עשרנים יהיה החלה  
וירקו כה ה  
האבות:  
ותת על העמבה  
לבנה וזה והיה ללחם  
לאופרה אשף לך  
וירקו כה ז  
6. ושמת שם את ארון  
העדות וסבת על הארץ את  
העדות:  
שמות מ ג  
ויראו הברדים ויראו  
ראשי הברדים מן הקדש על  
פני הדיבר ולא יראו  
הנרצח והיה שם עד היום  
זהו:  
מלכים א ח ח

## הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה חמשין וכו' ממשמשי אמותיו דהיינו מן הכפס: (ב) ד"ה ויכן וכו' אליהו רץ לפני: (ג) ד"ה ועלו לתרופה וכו' ועל התל ועלה על שפתו מזה: (ד) ד"ה כפרותי וכו' ליכא למימר הכי בצמחדש:

רבינו גרשום

[illegible]

לא שנה הכי ולא שנה הכי. כלומר כ  
לא פש ליה צין קרן לקרן אלף כי' ו  
ותמניה. דלוקן אמתיה ב' צות' א' חו  
רוח צניסם ומדקרי להאי חיק האמה  
א' צנינויות אלמא צנינויות היינו  
ששה: ומדקרי ליה צנינויות מכלל  
לזכא דניפשא מינה. במתניה: שם  
אמור. מקלות יה שם שצבן מודדין  
האמות ודן א' [לזכרן] אמה: בשון  
הצירה. ודן אחד היה צנו' על  
שער המזרחי של עזרה ומצוייר  
בצנזית שזרן משה. של משה.  
צת ששה: כדי שיהיה אומנין נוטלין  
בקטנה. שיהי גזר ממהם על  
האומנין ק' וכך אמות צנין תצנו  
לצדק היות צבן וכך דמים בצמה  
של משה ומצויירין לו למדת אמה  
גדולה שימירה עליה אכצע כ'  
שיזיפו על תנאם משלהם שלא יפחמו  
ונמאלי נהיט מן ההקדש יותר ממה  
שעשו וצאין ליד מעילה: וחדא  
לדבא ונפסא. כשמנתין א' ארסי  
והצב לעשות טעלג צת חמש א'  
עשר בצמה של משה עושין אותה  
למדת האמה שימירה עליה חצי אכצע  
ולא בצאות שימירה עליה אכצע לפי  
שמתנות יקרה היא אולי טוב להצבע  
ל' קרן. לורה. מאזיית: דרי שידעו.

ויראו מהיכן באו ויתנו הודאה לנמלכותם)  
שהזיכרון משם: **ששהא אימם מלכות**.  
פרם עליהם ולא יימדדו בהם: **ואילו**  
**לידידיה לא אמר ליה**. ותרדו הני  
והשקמותי על ו'אע"ג דמסקנא הני  
הוה ויבא פרעה לילה [שמות י"ז] **וירד**  
**לפני אחאב**. אליהו (ב) לפני אחאב  
שהיה רוכב על סוסו משום כבודו  
שאין דרך מלכים ללכת יחידים: **ועליו**  
**לתרופא**. גבי מעיין שעתיד לעל  
מצינו תהי' הקדשים חזק. ואל

(א) שפת המהל יעלה מזה ומזה כל [עץ]  
(עלה) מאכל והיה פריה למאכל ועלהו  
למרופה. ואידי דאריי בצלוגתא דרז  
סוקדא ורז יתכן נקט לה הכא וקדשי  
נוטריקון למרפוש: **למשיח פה**  
**שלמעלה.** פה אלמים שכל אלה  
הפולחן ממנו הרפא: **פה שלמעלה.**  
זה רחם של עקרות: חוקיה וזר  
קפדא ח' ומרפא מילתיהו טפי  
והיא היא: ואילו נאמר **שמים**  
**מערכות שש** המערכת ולא נאמר  
**שמים עשרים:** היינו אומר שלש של  
שש. שמים מערכות הרי תרין  
שש. המערכת היו מערכת שלשית.

ובספרים דכחז בזה שלש של שלש  
הכי משמע חילו לא נאמר שמים עש  
קני בג' חלות: לכך נאמר שמים  
מערכת המערכת על השולחן הייטי  
מחלה: פירוש מחלה הוא וקני לא  
מניל<sup>ט</sup> מדקך היו גדיו מונחים ממורס  
בפוחית דלורן קיימי כדאמרין לקמן<sup>י</sup>  
ענעמא ולא משום מחלה דהא אמה טור  
ארון וזדים דיאשיהו גנוז בם<sup>י</sup> יומא<sup>י</sup>  
במגילת (ד' י'): עשה משה כמנהג  
משמע דבד' דרנן היי עמוד אלהמ

(אלא) בגובהה קאמער כדארמן; און אפ'ן נמי חנינא דר  
שליחו וכו'; מדיקארמר בינונית מכלל דאיכא נפישא מינה;  
שושן הבירה מצויירט: אחת היתה זקופה באותה לשון  
גנה למלאכת כסף וכו'. וחזריה הגדרלה של אצבע על  
חסדאסא ורב יעחק: אילו נאמר שנים מערכות שש המעו-  
בר חוצץ בין הביזיון ללחם גמור: על בסומך "ג" הש'  
וטעוין תקטנה כשמתינו עמהם וכו'.

(ג) על ששה לכן

ותן דקרות או צדי למימר נמי בזהו בזה חסם לא איכיל  
עם טפחים שמים מניסם דקווצ וזמים מניסם דקרות  
נעמי אמוציו (ב) מן הרפא ועד היסוד ואמה גוצה של ק  
לא אמה רוחב ושני דצדוריה: **הסולקן ארכו** ו"ב. שמעין ל

לא שגא הכי ולא שגא הכי מזובח כמה הוי  
חמשין ותמניא פלגיה דמזובח כמה הוי עשרין  
ותשעה מקרנות ועד סובב כמה הוו עשרין  
ותלתא כמה בציר לפלגיה דמזובח שיתא  
ותנן אם עשאה למטה מרגליו אפילו אמה  
אחת כשירה דיקא נמי דכתיב חיק האמה  
ואמה רוחב שמע מינה וכמה אמה בינונית  
אמר ר' יוחנן ששה טפחים אמר רבי יוסי בר  
אבין אף אנן נמי תנינא רבי מאיר אומר השלחן  
ארכו שנים עשר ורחבו ששה מכלל (א) הדיואי  
אמה דפישיא מינה אר (ב) והא תנן (ג) שתי  
אמות הוי בשושרן הכירה אחת על קרן מזרחית  
צפונית ואחת על קרן מזרחית דרומית שעל  
קרן מזרחית צפונית יתירה על של משה חצי

אצבע שעל קרן מזרחית דרומית היתה יתי'ה  
על של משה אצבע ולמה אמרו אחת גדולה  
נוטלין בקטנה ומחזירין בגדולה כרי שלא יבי'  
חדא לכספא ודהבא וחדא לכניינא תנן התם  
צורה מאי מעמא רב חסדא ורב יצחק בר אבא  
באו וחד אמר כרי שתי'ה אימת מלכות עלי'ה  
מלכות עמר כרי שנא' יורדו כל עבדיך אלה  
לדידיה לא קא"ל ר' יוחנן אמר מהבא שנאמרת  
מתניו וירץ לפני אחאב עד באכה יזרעאלה;  
יצחק בר אבדימי חד אמר להתיר פה שלמעע  
איתמר חזקיה אמר להתיר פה אלמים בר ק  
רבנן אילו נאמר ולקחת סלת ואפית אותה'  
שתי'ה מערכות ולא נאמר שש הייתי אומר א  
לכך נאמר שש ואילו נאמר שתי'ה מערכות  
עשרה הייתי אומר שלש של שש שש לכך  
שתי'ה עשרה חלות ומערכות ולא נאמר שתי'  
ארבע ארבע ל כך נאמר שתי'ה ושש הא עד  
למדנו הא יכיצד נותן שתי'ה מערכות של שש  
ואחת של שמונה לא יצא שתי'ה של שבע שש  
נאילו אינה והא בעינן<sup>5</sup> נותת על אמר ליה ר  
רב המנונא לרב חסדא יריב לעממי'ה דאמר על  
המערכת לכונה זכה על יבסמוך אתה אומר ע  
כשהוא אומר וסכות על הארון את הפרוכת  
שבמקדש וכו': תנו רבנן יכל הכלים שבמק  
מארון שארכו לרחבו של בית וכך היה מונח  
הכי קאמר כך היה מונח<sup>7</sup> מדבריו כך ה  
י'אירכו הכדים יכול לא היו נוגעין בפרוכת  
יכול יהו מקרעין בפרוכת ויוצאין<sup>8</sup> תלמוד ל

ה אלא שמים מערות שש היו משמע י"שמים מערות  
דורה. דמשמע ותו לא: ואילו נאמר שמים עשרה ולא  
ומר שלש של ד' ד': והא בעינן ונחם על. המערכת  
על: סבל הכלים. כיוון שלחנות מכלל י"א לאורכן מל  
למעבר דמלך בזה קצת ברייתא מכלל דאורכן הארון מל  
וידוי מדרגה. בממורה למעבר: י"א פירושים. פרוכה היתה  
ין הואי במקדש ראשון. י"א כ"ח לוקמה במקדש ב' דהוי פרוכ  
ועד דקרא במקדש ראשון כתיב: י"א דרוקני ובוטלני פירושי  
דבביר היה לו עשר אמות ריוח ממנו לבתול לכל דהוהדביר  
במאמץ הדביר קאי והפסח נמי היה בלחמץ כבולת מורר

[illegible]

לן כיון דכניסת יסוד באלמה בת שש  
ין דלא הוי אלמה לא חשיב לה: **חמשי**  
**דיקא נמי**. דחיק האלמה גובהה ואלמה  
לר' מאיר דאמר לעיל [ז]. כל האמות

**שְׁלֵא** יבואו יִדְרִי מַעֲיָה. זה אלו  
דוֹקא יִדְרִי מַעֲיָה שׁוֹה מִנָּה  
שְׁחִילָה עַד שׁוֹה פְּרוּטָה מִחוּלָּל אֵלֶּה  
שֶׁלֹּא הִיוּ רוֹצִים לִיהְנוֹת מִשֶּׁל הַקֹּדֶשׁ:  
**חֲדָא** בְּכַפְפָא וְהִבְבָּא. אִתָּה שֶׁל  
(קִינ) מִזְרָחִיתָ פְּנוּיָה וְסִימָנָה  
אֶחָד מִלְּפָנֶיךָ זֶה יִשְׁמָה:  
**אֶחָת** שֶׁל אַרְבַּע וְאֶחָת שֶׁל שְׁמוֹנֶה.  
חֲדָה נִקְטָה וְהָאֵל הִדִּין בְּעֵינֵי  
רִוְאִין אִתּוֹ כַּאֲלִי אִינֵה.  
אֶחָד: הֵא אֵין שׁוֹלָחן מִקְדָּשׁ וְיִסֵּר  
מִיִּז' טַפְסִים וְנִמְאָל מִבְּרִית לְמַעַלְה  
מִיִּז' וְיִלֵּךְ כְּגוֹן דְּמַשְׁקָה לִיה לְשִׁבְעֵי  
עַד שֶׁהָאֵל בְּתוֹךְ הַשָּׁמַיִם וְיִיבִיר שְׁעָא  
בְּאוֹתוֹ עֵינִי שִׁיבֹר לְשַׁקָּה בְּחִסּוֹ:  
דְּמִסְחִין

לִיהָ חֲצִי אֶצְבֶּע נִמְצְאָת יִתְרוֹ  
וַחַת קָטְנָה כִּכְדִּי שִׁידּוֹ הָאוֹמֵנִן  
לִי לִידִי מַעֲלֶה וְתַרְתִּי לְמָה לִּי  
שֹׁעֵר הַמִּזְרָח עָלָיו שׁוֹשֵׁן הַבִּירָה  
מִי חָד אִמֵּר כְּדִי שִׁידְעוּ מֵהִיכֵן  
אִיִּר "נָא" לְעוֹלָם תֵּהָא אִימֵל  
לִי וְהַשְׁתַּחֲוִי לִי לְאִמֵּר וְאִילוֹ  
יִוִּיד ה' הִיתָה אֵל אֱלִיהוֹ וְיִשְׁנֵם  
עָלָיו לְתַרְפּוּהָ רַב חֲסֵדָא וְרַב  
וְחָד אִמֵּר לְהַתִּיר פֶּה שְׁלִמְטָה  
אִמֵּר לְהַתִּיר פֶּה עֲקוּרֹת תְּנוּ  
נִים עֶשְׂרֶה חֲלוֹת וְשִׁמְתּוּ אוֹתָם  
שֶׁל אַרְבַּע וְאַחַת שֶׁל שְׁמוֹנֶה  
שֶׁל הַמַּעֲרֵב וְלֹא אִמֵּר שְׁתִּים  
אִמֵּר שְׁתִּים עֶשְׂרֶה וְאִילוֹ נִאֵמַר  
וְשֶׁשׁ הֵייתִי אוֹמֵר שְׁלֹשָׁה שֶׁל  
לֹא יֵאמְרוּ ג' מִקְרָאוֹת הִלְלוּ לֹא  
שֶׁשׁ וְאֵם תֵּן אַחַת שֶׁל אַרְבַּע  
רַבִּי אוֹמֵר רֹאשׁן אֶת הָעֲלִיוֹנָה  
חֲסֵדָא לְרַב הַמְּנוּנָה וְאִמֵּר לֵה  
בְּסֻמָּךְ דְּתֵינָא רַבִּי אוֹמֵר וְנָתַת לִי  
בְּסֻמָּךְ אֵל אִינוּ אֵלֶּה עַל מִשְׁשׁ  
י אוֹמֵר עַל בְּסֻמָּךְ: כָּל הַכִּלִּים  
שֶׁ אֲרַכְן לֵאכְרֹכוּ שֶׁל בֵּית חוּץ  
דִּן הִיָּה כְּדִין מוֹנֵחִין מֵאִי קֶאֱמַר  
הַ מוֹנֵחִין וְכְדִין מְנַל "דְּתֵינָא  
תִּלְמִיד לֹאִמֵּר וִירָאוּ אֵל וִירָאוּ  
ר' לֹא יִרָאוּ הַחוּצָה הַאִי בִּיצֵד  
דְּרַחֲמִין

בן שלש ואם תראה להוסיף שלשים  
 אומר ששים ושש. אלא ונתח אותם  
 וה' וי' יהיב לה על השביעית איכא  
 ית ממזרח למערב: **כך היה מונח.**  
 לדרוס ורדחבו ממזרח למערב דברים  
 דוקא שפחה בית קרשי קדשי לנצית  
 [ב] ליכא למימר (ו) דבמקדש שני לא הוה  
 לפני ששים הארון כנגד הפתח דלמארי'  
 ה' עשרים על עשרים ומקום ארון אינו  
 והיו הדדים בולטין צפופתם שצפתם:  
 כמין

ואם י' אורכן, לאורכו: י') למעבר. הן  
כך וכך אמות במדה קטנה של ו' והן מחזורין מלאכתן  
להן כורש רשות לעלות ולבנות הבית: שתהא אימת מל'  
מערכת זו מערכה שלישית<sup>3</sup> שלשה לכך נאמר היינו  
מ' מורח ומעבר ש"מ דארון לרוחבו של בית היה אורכו

עין משפט  
נר מצוה

לו א מ"י פ"ח מהל' מעילה  
הל"ב:  
לו ב ג מ"י פ"ח מהל'  
תמידין ומספין הל"ב  
ופ"ג מהל' בית הבחירה הל'  
יד:  
לח ד מ"י פ"ג מהלכות בית  
הבחירה הל"ב:

מוסף רש"י

[illegible]

**שיטה מקובצת**

בעיני: (יב) פרוכת. הא ליכא:  
מדה גדולה: ותרת. יתירות  
ת. שיזכרו שהן משועבדין:  
יש מקראות: והא בעיני על  
ולא היו נוגעין בפרוכת.

איר דאמר כל האמות היו בנינויות חן  
מדות של אמות. ב' קנים: היו בשורשן  
צל קרן מזרחית צפונית ואחת על קרן ו  
של חומות: כדי שידעו מהיכן באו. שיכ  
ולא נאמר ששים עשרה הייתי אומר ש  
עצמו באותן שתי טפחי' ואירי שכי ה  
מר שמים עשרה ולפיכך ירד שלשה ז'ל':